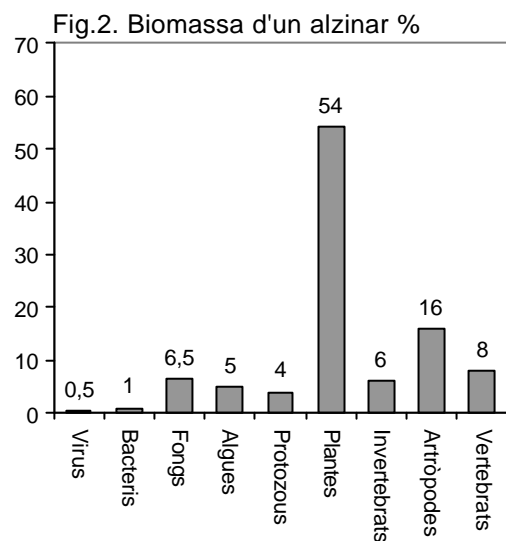
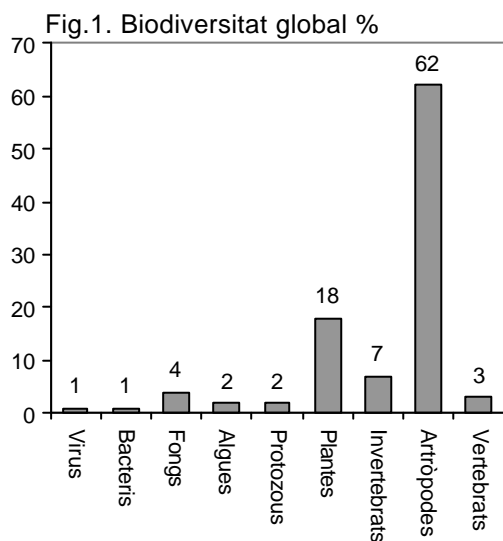

2.1.2.i ARTRÒPODES

Els artròpodes són, amb molta diferència, la parcel·la més nombrosa des de la perspectiva qualitativa de la diversitat (figura 1). Igualment, en el context del món animal —i això sovint és un fet poc conegut— són els més importants des de la perspectiva quantitativa (figura 2), ja que representen la biomassa animal més gran a la immensa majoria d'ecosistemes. El procés evolutiu dels artròpodes els ha permès assolir un èxit, pel que fa a la diversificació i a l'adaptació a qualsevol mena d'ambient, incomparable en qualsevol altre grup animal. La riquesa específica i la densitat de les seves poblacions, converteixen els artròpodes en el principal grup d'animals presents a qualsevol hàbitat terrestre o aquàtic. Així doncs, com a primera consideració, cal ressaltar la importància dels artròpodes en el context de la diversitat biològica.

Ignorant totalment aquesta importància relativa, l'atenció que en general es dedica als artròpodes és considerablement inferior a la que s'atorga a molts altres éssers vius, tant pel que fa al nombre d'estudiosos, com per la quantitat de recursos que se'ls destina en les prioritats i orientacions de la política científica.

Aquest document ha estat realitzat amb l'aportació d'un nombrós col·lectiu d'artropodòlegs, les aportacions dels quals corresponen a 30 ordres d'artròpodes que representen un 35% del total presents al nostre país; si aquesta quantificació es referís a la categoria taxonòmica de famílies, el percentatge estudiat s'hauria de situar al voltant del 15%. La primera evidència és, per tant, l'escassetat d'especialistes sistemàtics (taxònoms) que a Catalunya dedica la seva atenció als artròpodes.

La taula següent resumeix el nombre d'espècies presents, conegudes o estimades, a les faunes europea, ibèrica i catalana corresponents als grups dels quals s'han aportat dades, i els percentatges que representen les espècies de Catalunya respecte a les de la Península Ibèrica i les d'aquesta en referència a les del conjunt d'Europa. Cal assenyalar el valor del 59% que representa el nombre d'espècies d'artròpodes coneguts de Catalunya respecte

de les espècies ibèriques, sobretot si es té en compte que la superfície del Principat és poc més d'un 5% del total del territori peninsular.

Nombre d'espècies d'artròpodes descrites o estimades en diferents àmbits geogràfics i percentatges relatius d'unes a altres zones

Ordres	Europa	P. Ibèrica	%P. Ibèrica/ Europa	Catalunya	%Catalunya/ P. Ibèrica
Quelicerats (2)	567	166	29	95	57
Miriàpodes (12)	3.400	186	5	83	45
Crustacis (3)	1.518	575	38	323	56
Insectes (12)	43.332	9.583	22	5.689	59
Total (29)	48.817	10.510	22	6.190	59

En qualsevol cas s'ha de tenir ben present que és difícil avaluar de manera precisa el nombre d'espècies d'artròpodes que actualment hi ha a Catalunya i, per tant, aquestes dades són aproximades, ben al contrari del que actualment es coneix en altres àmbits de la diversitat. Per altra banda, la informació disponible sobre diferents aspectes de diversos grups d'artròpodes coneguts és, en molts casos, incompleta o simplement inexistent.

El grau de coneixement de la diversitat respecte a l'espectre total estimat a Catalunya és notablement alt, la qual cosa indica que els grups d'artròpodes estudiats són raonablement ben coneguts. Encara millor és el coneixement de la caracterització taxonòmica d'aquesta diversitat. Tots els altres aspectes avaluats, com ara els cicles biològics i estats del desenvolupament, la distribució geogràfica a l'àmbit de Catalunya, la fenologia de les espècies, la posició i el paper ecològic en els diferents ecosistemes i l'interès aplicat, presenten un grau de coneixement notablement deficient. La valoració detallada del conjunt d'aspectes estudiats es pot considerar com regular.

Respecte al grau de prospecció del territori, el 37% del territori català ha estat prospectat, percentatge sensiblement superior al 25% que es considera per al total de la Península Ibèrica.

Les col·leccions existents de diferents grups d'artròpodes de Catalunya són deficitàries. La propietat i la ubicació d'aquestes col·leccions és reparteixen així:

47% a col·leccions particulars

25% a col·leccions del Museu de Zoologia de Barcelona

18% a col·leccions dipositades en altres organismes oficials de Catalunya

10% a col·leccions dipositades en organismes oficials de fora de Catalunya

Si es pogués avaluar el nombre d'exemplars que integra cadascuna, molt probablement s'accentuarien les diferències a favor de les col·leccions particulars d'una manera ben considerable.

Tot i que no es disposa d'informació prou fiable, sembla que l'existència de bases de dades, llistats, inventaris o catàlegs és molt limitada i en qualsevol cas restringida a la propietat privada.

**Nombre d'espècies d'importància per a la conservació de la diversitat biològica
(entre parèntesi figuren gèneres sense distinció de les espècies)**

ORDRE/Família	Núm. d'espècies (gèneres)	ORDRE/Família	Núm. d'espècies (gèneres)
ARANEAE	26	PLECOPTERA	24 (1)
Lycosidae	17	Perlodidae	3
Agelenidae	9	Nemouridae	10
PYCNOGONIDA	19	Capniidae	2
Rhynchothoracidae	1	Leuctridae	7 (1)
Ammotheidae	17	Taeniopterygidae	2
Pycnogonidae	1	EPHEMEROPTERA	8
CHILOPODA	4	Baetidae	3
Lithobiidae	2	Heptagenidae	1
Scolopendridae	1	Ameletidae	1
Scutigeridae	1	Caenidae	1
DIPLOPODOS	1	Leptophlebiidae	2
Hispaniosomatidae	1	HETEROPTERA	26 (1)
CUMACEA	3	Reduviidae	1
Bodotriidae	3	Anthocoridae	(1)
ISOPODA	8	Tingidae	2
Sphaeromatidae	4	Lygaeidae	3
Idoteidae	2	Pentatomidae	1
Ligiidae	1	Miridae	19
Tylidae	1	HYMENOPTERA	14 (2)
DECAPODA	29 (2)	Formicidae	14 (2)
Penaeidae	2	DIPTERA	29 (3)
Sergestidae	1	Stratiomyidae	1
Pasiphaeidae	2	Piophilidae	1
Nematocarcinidae	1	Chamaemyidae	(1)
Pandalidae	1	Sclomyzidae	(1)
Stenopodidae	1	Sphaeroceridae	1
Alphidae	1	Lauxaniidae	1
Processidae	1	Muscidae	1
Palaemonidae	(1)	Sarcophagidae	1
Nephropidae	2	Calliphoridae	1
Astacidae	1	Tabanidae	1
Aristeidae	1	Culicidae	20
Atyidae	1	Chironomidae	1 (1)
Polichelidae	2	COLEOPTERA	123
Palinuridae	2	Ptinidae	5
Paguridae	(1)	Leptodirinae	89
Galateidae	1	Carabidae	10
Callianassidae	1	Cerambycidae	19
Homolidae	2	LEPIDOPTERA	22
Portunidae	4	Noctuidae	22
Majidae	1	SIPHONAPTERA	9
Geryonidae	1	Pulicidae	2
COLLEMBOLA	3	Hystrichopsyllidae	2
Onychiuridae	2	Ctenophthalmidae	5
Entomobryidae	1	ANOPLURA	12

MICROCORYPHYA	40	Hoplopleuridae	5
ZYGENTOMA	13	Polyplacidae	4
		Haematopinidae	1
		Pediculidae	1
		Phthiridae	1

Objectius a assolir:

- Disposar d'una estratègia per ordenar i potenciar el coneixement i la conservació de la diversitat dels artròpodes de Catalunya.
- Generar un disseny global sobre conservació de la biodiversitat que englobi i coordini les diferents infraestructures, recursos i personal existent.
- Disposar d'un ens per a la l'estudi, la gestió i la conservació de la biodiversitat, dedicat a potenciar, canalitzar i coordinar les actuacions polítiques, econòmiques i administratives pròpies d'aquest àmbit.
- Assolir un major àmbit legislatiu i un marc normatiu per a la protecció dels artròpodes, que compti amb la cooperació de les diferents institucions públiques.
- Encoratjar les noves línies de recerca prioritària, d'acord amb les necessitats existents al país en relació amb el coneixement de la diversitat i estimular la cooperació interdisciplinària i la gènesi de grans equips de recerca.
- Afavorir el mecenatge per potenciar la dedicació de recursos, per part de empreses i institucions privades.
- Millorar la formació, la normalització i la conservació de col·leccions en un marc d'actuacions coordinades i amb garantia d'estabilitat i perdurabilitat.
- Aconseguir la catalogació dels artròpodes mitjançant d'una base de dades informatitzada.
- Obtenir mesures específiques de conservació d'espècies d'artròpodes i dels hàbitats on es desenvolupen.
- Formar personal especialitzat en l'estudi dels artròpodes, donat l'escàs coneixement d'aquest ampli grup faunístic.
- Impulsar una major acció educativa i formativa a les escoles i altres àmbits de la societat, com per exemple, els mitjans de comunicació.